श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-१ (Sem_2)	प्रश्नपत्र-५	गुणाः - ७०
विषयः - स्वामिनारायणवेदान्तः (S)	CC 1.2.3	समयः - ११:०० तः ०२:००
दिनाङ्कः - २२-०४-२०१६		सन्दर्भग्रन्थः - सिद्धान्तचन्द्रिका

युनिट-१

प्रश्नः -१ अधस्तनेषु कयोरपि द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं प्रसङ्ग व्याख्या कार्या । ०८

(१) द्विजातिगुरुदेवानां निन्दकः समयच्युतः ।
व्यसनी पिशुनो गर्धी देशिकस्त्याज्यः एव हि ॥

(२) गुणातीतं गुरुं प्राप्य ब्रह्मरूपं निजात्मनः ।
विभाव्य दासभावेन सेवा सर्व्वावतारिणः ॥

(३) गतसारेऽत्र संसारे सुखभ्रांतः शरीरिणाम् ।
लालापानमिवाऽङ्गुष्ठे बालानां स्तन्यविभ्रमः ॥

प्रश्नः -२ कस्याप्येकस्य विस्तारं कुरुत । ०८

(१) नैकसंहितोक्ताऽष्टाक्षरमन्त्रनिरूपणम् ।

(२) संहिताद्वयेन उक्तानि विशेषदीक्षागुरुलक्षणानि ।

प्रश्नः -३ द्वयोः टिप्पणी कार्या । ०४

(१) दीक्षाहेतुः । *(२) जन्मतः प्राक् विवाहः कथम् ?*

(३) सफलमन्त्रप्रकाराः । *(४) त्यागाश्रमदीक्षायाः आद्याश्रामत्वम् ।*

प्रश्नः -४ अधोलिखितेषु पञ्चानामुत्तरं लिखत । ०५

(१) स्वामिना सहितः कः पूज्यः ? *(२) कलियुगे कौ आश्रमौ न ग्राह्यौ ?*

(३) मन्त्रलक्षणं किम् ? *(४) दशाक्षरमन्त्रं लिखत ।*

(५) कृष्णपरब्रह्मणोः भेदः कस्यां संहितायां कथितः ?

(६) अभयं मन्त्रं लिखत । *(७) मुमुक्षूणामनेकत्वं कथम् ?*

युनिट-२

प्रश्नः -५ अधस्तनेषु कयोरपि द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । ०८

(१) जयतल्पपुरे धार्मिः प्रोवाचामृतवर्षणे ।
आत्मबुद्धिर्विधातव्या भागवतेन साधुना ॥

(२) द्विभुजोऽहं पदं ब्रह्माक्षरं मे प्रकृतेः परम् ।
मूर्तिमन्मत्समानञ्च सिद्धान्तेनाऽवगम्यताम् ॥

(३) स एव स्थापने शक्तो नान्यो जीवोऽथेश्वरः ।
निर्जलश्चेद् भवेत्कूपः प्रपायां सलिलं कुतः ॥

प्रश्नः -६ एकं निबन्धं लिखत । ०८

(१) ब्रह्मणा ऐक्यं विधातव्यम् । *(२) भगवत्कथितः अक्षरमहिमा ।*

प्रश्नः -७ एकां टिप्पणीं लिखत । ०२

(१) गुरौ वसति केशवः । *(२) प्रतिष्ठागुरुलक्षणानि ।*

प्रश्नः -८ द्वयोः लघूत्तरं लिखत । ०२

(१) 'अहं ब्रह्मास्मि' इति कस्याम् उपनिषदि वर्तते ?

(२) वासुदेवनारायणस्य प्रतिष्ठा कदाऽभूत् ?

(३) सभासमाप्त्यादौ कः मन्त्रः गीयते ?

(४) कः मुम्बापुर्यां कोषाध्यक्षः ?

युनिट-३

प्रश्नः -९ अधस्तनेषु कयोरपि द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं भावार्थो लेख्यः । ०८

(१) आश्रयेत् तस्य पुंसः स्यान्मोक्षः कृपावशाद् गुरोः ।
अन्तर्धाने हरौ पूज्यो ब्रह्माक्षरस्थितो हरिः ॥

(२) कामदुधेव सा ज्ञेया सभक्तस्य महाप्रभोः ।
सर्वदा श्रद्धया कार्या महापूजा सुसिद्धिदा ॥

(३) आरत्यन्ते परिक्रम्य साष्टाङ्गप्रणतीश्चरेत् ।
मन्त्रपुष्पाञ्जलिं दत्त्वा क्षमापनं समाचरेत् ॥

प्रश्नः -१० एकं विशदीकुरुत । ०८

(१) नित्यपूजाविधिक्रमः । *(२) यथर्तुमानसयागः ।*

प्रश्नः -११ टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४

(१) महापूजापद्धतिः । *(२) महापूजाविधीतिहासः ।*

(३) गाङ्घटस्योदाहरणं तस्य सिद्धान्तः च । *(४) गृहमन्दिरपूजारीतिः ।*

प्रश्नः -१२ पञ्चानां लघूत्तरं लिखत । ०५

(१) वामबाहौ तिलककरणे कं साहित्यं स्मर्यते ?

(२) कर्णिकास्थाऽऽसने कं कम् आवाहयेत् ?

(३) कस्मिन् अध्याये नित्यपूजावर्णनम् ?

(४) कः चित्राङ्किते मूर्ती ददौ ?

(५) शास्त्रिमहाराजः कुत्र महापूजाप्रथां वितेने ?

(६) नित्यपूजायाः आवाहनमन्त्रः कः ?

(७) केन महापूजायाः माहात्म्यं वर्धितम् ?